

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 czerwca 2020 r.

**w sprawie ustawy o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych
na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością
głosowania korespondencyjnego**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 12 maja 2020 r. ustawy o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 3 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) w kraju wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu za pośrednictwem urzędu gminy, w której jest wpisany do spisu wyborców, do 12 dnia przed dniem wyborów, a wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych – do 5 dnia przed dniem wyborów;”;
- 2) w art. 3 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „12 dnia” zastępuje się wyrazami „15 dnia”;
- 3) w art. 3 w ust. 4 po wyrazach „PESEL wyborcy,” dodaje się wyrazy „numer telefonu lub adres poczty elektronicznej,”;
- 4) w art. 3 w ust. 5:
  - a) w zdaniu drugim wyrazy „numer ważnego polskiego paszportu lub serię i numer ważnego polskiego dowodu osobistego” zastępuje się wyrazami „serię i numer ważnego polskiego paszportu”,
  - b) dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
„Na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw, na terytorium których można wjechać na podstawie polskiego dowodu osobistego za dokument równorzędny z ważnym polskim paszportem uważa się ważny dowód osobisty

Rzeczypospolitej Polskiej.”;

5) w art. 3 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, niepełnosprawny wyborca głosujący w kraju może zażądać:

- 1) dołączenia do pakietu wyborczego nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille’a;
- 2) dostarczenia pakietu wyborczego do drzwi lokalu, którego adres został wskazany w zgłoszeniu.”;

6) w art. 5:

a) w ust. 5:

- w zdaniu pierwszym wyrazy „zespół złożony z co najmniej dwóch pracowników operatora wyznaczonego bezpośrednio do oddawczej skrzynki pocztowej wyborcy” zastępuje się wyrazami „pracownika operatora bezpośrednio na adres wskazany na pakiecie wyborczym, do osoby uprawnionej do jego odbioru”,
- zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Odbiór pakietu wyborczego potwierdzany jest poprzez złożenie podpisu przez odbiorcę.”,

b) w ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku braku możliwości dostarczenia przesyłki w sposób określony w ust. 5 pracownik operatora wyznaczonego wystawia zawiadomienie o możliwości odbioru pakietu wyborczego we właściwej dla danego adresu placówce pocztowej operatora wyznaczonego.”;

7) w art. 5 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przepisów ust. 4–6 nie stosuje się do wyborcy podlegającego obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych oraz wyborcy niepełnosprawnego, który zażądał dostarczenia pakietu w sposób, o którym mowa w art. 3 ust. 6 pkt 2.”;

- 8) w art. 6 w ust. 2 wyrazy „6 dni” zastępuje się wyrazami „9 dni”;
- 9) w art. 6:
- a) w ust. 3 skreśla się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 4”,
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Jeżeli w danym okręgu konsularnym lub jego części nie istnieją warunki umożliwiające osobisty odbiór pakietu wyborczego od właściwego konsula, konsul podaje tę informację, w formie obwieszczenia, do wiadomości wyborców w okręgu konsularnym. W takim przypadku przepisu ust. 3 nie stosuje się.”;
- 10) w art. 7 skreśla się ust. 5;
- 11) w art. 8:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Na formularzu oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5, umieszcza się imię (imiona), nazwisko oraz numer ewidencyjny PESEL wyborcy.”,
- b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Wyborca głosujący korespondencyjnie, po wypełnieniu karty do głosowania, wkłada ją do koperty na kartę do głosowania, którą zakleja, a następnie kopertę tę wkłada do koperty zwrotnej łącznie z wypełnionym i podpisanym oświadczeniem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5. W przypadku głosowania w kraju na kopercie zwrotnej umieszcza się adres i numer właściwej obwodowej komisji wyborczej, a za granicą – adres właściwego konsula. Wyborca:”;
- 12) w art. 8 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Wyborca głosujący w kraju, podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, niezwłocznie po doręczeniu pakietu wyborczego, wypełnia kartę do głosowania, wkłada ją do koperty na kartę do głosowania, którą zakleja, a następnie kopertę tę wkłada do koperty zwrotnej łącznie z wypełnionym i podpisanym oświadczeniem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5, adresuje kopertę zwrotną wskazując adres i numer właściwej obwodowej komisji

wyborczej i oddaje kopertę zwrotną odpowiednio upoważnionemu pracownikowi operatora wyznaczonego albo upoważnionemu pracownikowi urzędu gminy.”;

13) w art. 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli liczba nadawczych skrzynek pocztowych na terenie gminy jest mniejsza niż iloraz liczby wyborców, którzy zgłosili zamiar głosowania korespondencyjnego na terenie danej gminy i liczby 750, zaokrąglony w górę, operator wyznaczony w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe zainstaluje w bezpośrednim sąsiedztwie dotychczasowych nadawczych skrzynek pocztowych dodatkowe nadawcze skrzynki pocztowe.”;

14) w art. 8:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli w danym okręgu konsularnym lub jego części nie istnieją warunki umożliwiające osobiste dostarczenie koperty zwrotnej do właściwego konsula, konsul podaje tę informację, w formie obwieszczenia, do wiadomości wyborców w okręgu konsularnym. W takim przypadku przepisu ust. 5 pkt 2 nie stosuje się.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli w danym okręgu konsularnym lub jego części nie istnieją warunki umożliwiające osobiste dostarczenie koperty zwrotnej do właściwej obwodowej komisji wyborczej, konsul podaje tę informację, w formie obwieszczenia, do wiadomości wyborców w okręgu konsularnym. W takim przypadku przepisu ust. 8 nie stosuje się.”;

15) dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Głosowanie odbywa się bez przerwy od godz. 6.00 do godz. 22.00.

2. Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych za granicą odbywa się między godziną 6.00 a 22.00 czasu miejscowego. Jeżeli głosowanie miałyby być zakończone w dniu następnym po dniu głosowania w kraju, głosowanie przeprowadza się w dniu poprzedzającym.”;

16) w art. 12 w ust. 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) tryb dostarczania pakietów wyborczych do wyborców niepełnosprawnych, którzy

zażądali dostarczenia pakietu w sposób, o którym mowa w art. 3 ust. 6 pkt 2, oraz odbierania kopert zwrotnych od tych wyborców”;

17) w art. 14:

a) w ust. 3:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) pisemną zgodę kandydata na kandydowanie i na uczestnictwo jego komitetu w wyborach;”

– skreśla się pkt 4,

b) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o zawiadomieniu o utworzeniu komitetu wyborczego.”;

18) użyte w art. 14 w ust. 3 w pkt 1 i 3 oraz w ust. 6 i dwukrotnie w ust. 7 wyrazy „Kodeksu wyborczego” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy”;

19) w art. 14 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Łączny czas rozpowszechniania audycji wyborczych, o którym mowa w art. 326 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy wynosi 35 godzin w Telewizji Polskiej, w tym do 5 godzin w TV Polonia, i 45 godzin w Polskim Radiu, w tym do 5 godzin w programie przeznaczonym dla zagranicy, a w przypadku, o którym mowa w art. 326 § 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy – odpowiednio 8 i 10 godzin.”;

20) dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 14 ust. 6, zbieranie podpisów, o których mowa w art. 299 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, oraz udzielenie poparcia, o którym mowa w art. 303 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, może odbywać się za pomocą elektronicznej platformy usług administracji publicznej, o której mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności pomiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020

r. poz. 346, 568 i 695).

2. Minister właściwy do spraw cyfryzacji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykorzystania platformy usług administracji publicznej do zbierania podpisów i udzielania poparcia, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze możliwość ich weryfikacji przez właściwy organ.”;

- 21) w art. 15 w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej” zastępuje się wyrazami „w porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą”;
- 22) w art. 15 ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „Kodeksie wyborczym” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy”;
- 23) w art. 15 w ust. 1 w zdaniu drugim na końcu dodaje się wyrazy „, z tym, że termin na zgłoszenie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie może upłynąć wcześniej niż w 10 dniu po dniu opublikowania postanowienia Marszałka Sejmu o zarządzeniu wyborów w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 24) w art. 15 w ust. 3 wyrazy „w ciągu 21 dni” zastępuje się wyrazami „w ciągu 16 dni”;
- 25) w art. 15 w ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zmiana ta nie może dotyczyć terminu na zgłoszenie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 26) w art. 15 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku nagłego i znaczącego pogorszenia sytuacji epidemicznej na terenie danej gminy lub jej części, Państwowa Komisja Wyborcza, na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia, nie później niż 7 dni przed wyborami, może zarządzić, w drodze uchwały, głosowanie wyłącznie korespondencyjne na tym terenie, określając sposób i tryb organizacji tego głosowania.”;
- 27) w art. 15 skreśla się ust. 6;

28) dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Wójt wyposaża siedzibę obwodowej komisji wyborczej w środki ochrony osobistej związane ze zwalczaniem epidemii COVID-19 w ilości wystarczającej dla wszystkich członków obwodowej komisji wyborczej i innych osób uczestniczących w jej pracach. Zadania wykonywane w tym zakresie są zadaniami zleconymi gminie.”;

29) dodaje się art. 16b w brzmieniu:

„Art. 16b. Główny Inspektor Sanitarny lub działający z jego upoważnienia inny organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazuje właściwemu urzędowi gminy, w okresie pomiędzy 12 a 2 dniem przed dniem wyborów, informacje o wyborcach podlegających w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych.”;

30) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minimalny skład liczbowy obwodowej komisji wyborczej wynosi 5 członków, w tym jedna osoba wskazana przez wójta, a w odrębnych obwodach głosowania – 3 członków.”;

31) w art. 19 w ust. 4 w zdaniu pierwszym po wyrazach „komisarz wyborczy,” dodaje się wyrazy „na wniosek wójta,”;

32) dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. Przewodniczący okręgowych komisji wyborczych przekazują protokoły głosowania w obwodzie otrzymane od obwodowych komisji wyborczych dyrektorom właściwych miejscowo delegatur Krajowego Biura Wyborczego wraz z dokumentami, o których mowa w art. 314 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.”;

33) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Szkolenia, o których mowa w art. 191e § 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia

2011 r. – Kodeks wyborczy, mogą odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiającich porozumiewanie się na odległość.”;

34) w art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Elementy pakietu wyborczego wydrukowane przed dniem wejścia w życie ustawy mogą zostać wykorzystane w wyborach przeprowadzanych na podstawie ustawy.”;

35) w art. 25 wyrazy „Uchyła się ustawę” zastępuje się wyrazami „Traci moc ustawa”;

36) w art. 26 wyrazy „skreśla się” zastępuje się wyrazami „uchyla się”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu ustawy z dnia 12 maja 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego uchwalił do niej 36 poprawek.

W poprawkach nr 1, 2 i 8 Senat zmienia terminy na zgłaszanie chęci głosowania korespondencyjnego oraz – w przypadku wyborców za granicą – wysłanie im pakietu wyborczego, dostosowując je do możliwości poczty w kraju i za granicą.

Celem poprawki nr 4 jest ułatwienie kontaktu z wyborcą, w związku z dostarczeniem mu pakietu wyborczego.

Celem poprawek nr 5, 7 i 16 jest przywrócenie kodeksowych reguł głosowania na podstawie paszportu lub dowodu osobistego dla wyborców za granicą.

Poprawka nr 6 gwarantuje, że pakiet wyborczy będzie dostarczony wyborcy w sposób bezpieczny, z potwierdzeniem jego odbioru przez wyborcę.

Poprawki nr 9 i 14 rozwiewają wątpliwości co do sposobu postępowania w wyborach za granicą w przypadku braku możliwości osobistego odbierania pakietów wyborczych i dostarczania kopert zwrotnych.

W poprawkach nr 10, 17, 18, 22, 35 i 36 Senat poprawia błędy redakcyjne.

Poprawka nr 11 zmienia zakres treści wpisywanych przez wyborcę na oświadczeniu oraz na kopercie zwrotnej, zbliżając je do reguł kodeksowych.

Poprawka nr 12 wprowadza do ustawy niektóre istotne reguły dotyczące sposobu dostarczania pakietu wyborczego wyborcom podlegającym kwarantannie lub izolacji. W przeciwnym razie zagadnienia te musiałyby być regulowane w rozporządzeniu, co nie odpowiadałoby zasadzie by istotne regulacje wyborcze wynikały z ustawy, a nie z rozporządzenia.

Poprawka nr 13 precyzuje sposób instalowania dodatkowych nadawczych skrzynek pocztowych, tak by wyborcy nie musieli ich szukać na terenie gminy.

Poprawka nr 15 zwiększa zakres godzinowy otwarcia lokali wyborczych. W czasie epidemii umożliwi ona głosowanie większej liczbie wyborców oraz pozwoli na zmniejszenie koncentracji wyborców w krótszym zakresie godzinowym.

Poprawka nr 19 zwiększa czas przeznaczony na audycje przygotowane przez komitety wyborcze w TVP i w Polskim Radiu. W okresie epidemii i zakazu zgromadzeń, zapewni ona alternatywną i bezpieczną formę kampanii wyborczej.

Poprawka nr 20 umożliwia zbieranie podpisów poparcia dla kandydatów w sposób elektroniczny, co również zapewni alternatywny i bezpieczny sposób prowadzenia kampanii wyborczej.

Poprawki nr 21 i 26 zwiększają rolę PKW w określaniu terminów kalendarza wyborczego i przenoszą na nią uprawnienie do zarządzenia na części lub całym terytorium kraju głosowania korespondencyjnego. Tak istotne elementy procesu wyborczego, zwykle wynikające wprost z ustawy, powinny być określone przez organ apartyjny.

Poprawki nr 23, 25 i 27 zagwarantowują termin 10 dni na zbieranie podpisów poparcia dla kandydatów na Prezydenta oraz znoszą możliwość zmiany kalendarza wyborczego w trakcie kampanii wyborczej.

Poprawka nr 24 skraca termin orzeczenia przez Sąd Najwyższy o ważności wyborów, tak by orzeczenie w tym zakresie zapadło jeszcze przed objęciem funkcji przez wybraną osobę.

Poprawka nr 28 doprecyzowuje, że za wyposażenie lokali wyborczych w środki przeciwepidemiczne odpowiada wójt, a koszty tych zadań, jako zleconych gminie, pokrywane są z budżetu państwa.

Poprawka nr 29 reguluje sposób uzyskiwania przez gminę informacji o wyborcach pozostających w kwarantannie lub izolacji.

Poprawki nr 30 i 31 mają na celu zwiększenie roli czynników samorządowych w organizacji procesu wyborczego na poziomie obwodowych komisji wyborczych.

Poprawka nr 32 znosi konieczność przekazywania zbędnych dokumentów do Państwowej Komisji Wyborczej, co przyspieszy proces wyborczy.

Poprawka nr 33 dopuszcza możliwość przeprowadzania szkoleń dla członków komisji obwodowych także w formie tradycyjnej, np. przy okazji organizowania posiedzenia konstytuującego komisję.

Poprawka nr 34 usuwa błędy w przepisie regulującym możliwość wykorzystania pakietów wyborczych wydrukowanych przed wejście w życie ustawy.